

Fig. 1: Voksen palmetrips på blad.
 Kilde: Merle Shepard, Gerald R. Carmer, and P.A.C Ooi Insects and their Natural Enemies Associated with vegetables and Soybean in Southeast Asia, Bugwood.org

Fig. 2: Aubergine angrebet af palmetrips.
 Kilde: EPP0

Fig. 3: Agurkeblad, angrebet af palmetrips.
 Kilde: Pests and Diseases image Library

Hold øje med Palmetrips – *Thrips palmi*

**November
 2022**

Palmetrips er karantæneskadegørere i EU og reguleres via fælles EU lovgivning.

Det er små insekter, der især angriber meloner, peberplanter, agurker og auberginer. De udgør dog også en alvorlig trussel mod mange andre væksthuderplanter, herunder blandt andet blomster og krydderurter.

Palmetrips hæmmer væksten med deformitet og ødelæggelse til følge. Palmetrips er bredt udbredt i Asien og Mellemerika.

Symptomer på angreb

Det kan være svært at få øje på angreb af palmetrips, da planterne ikke viser symptomer ved milde angreb.

Palmetrips angriber især værtsplanternes blade, stængler, blomster og frugter. Svære angreb ses altid som sugeskader, da deres munddele er specielt tilpasset til at suge saft fra planterne. Blade og skud kan blive hæmmet i væksten, og frugterne bliver vansirede og deforme (Fig. 2). Symptomerne på bladene viser sig oftest som et sølv-/bronzagtigt skær på bladets overflade (Fig.3).

Hvilke planter angriber insekterne?

Der er mange værtsplanter. I Japan er der registreret 117 forskellige værtsplanter, herunder planter af græskarfamilien (*Curcubitaceae*), som bl.a. omfatter agurk og græskar samt natskyggefamilien (*Solanaceae*), der omfatter tomater, aubergine og peberfrugter, og andre vigtige kulturplanter. I Danmark vil palmetrips kunne angribe mange forskellige væksthuderplanter.

Hvor finder man palmetrips?

Palmetrips forekommer naturligt i tropiske og subtropiske egne. De er især udbredt i Asien og Mellemerika og er ofte fundet ved importkontrol af sendinger med orkideer og krydderurter fra Asien. Insekterne findes ikke naturligt i Europa, men kan forekomme som enkelte lokale fund - særligt i væksthuse.

Palmetripsen trives godt ved varme og tørre forhold. Deres optimumtemperatur er 30°C, men æglægning og udvikling kan ske helt ned til 10°C. Ved lave temperaturer er dødeligheden høj.

Palmetrips kan ikke overvintre i Danmark udenfor væksthuse.

Hvordan ser insekterne ud?

De voksne palmetrips er kun ca. 1 mm lange og kan være svære at se med det blotte øje. De er hvidlige til gule og ligner umiddelbart mange andre trips. Man kan derfor ikke afgøre, om der er tale om et angreb af palmetrips blot ved at se på dem (Fig. 1 og 4).

En nøjagtig identifikation kan kun ske ved mikroskopi af voksne trips eller ved hjælp af DNA baserede molekylærbioologiske analyser, som kan identificere alle stadier af insekterne.

Fig. 4: Voksen palmetrips.
Kilde: EPPO, Plant Protection Service, Wageningen, Holland

Hvorfor er skadegøreren så alvorlig?

Hvis man finder palmetrips i sit væksthuse, kan det få stor økonomisk betydning. Palmetrips kan med deres korte livscyklus opformere sig voldsomt under de rette betingelser.

Da både larver og voksne trips angriber planterne og efterlader ar og deformiteter, kan de ende med at ødelægge planterne fuldstændig. Fordi deres værtsregister er så bredt, kan de hurtigt sprede sig til mange andre kulturer i væksthuset end de først angrebne.

Palmetrips kan desuden være vektorer af flere forskellige alvorlige plantevira. Symptomer som gulnede eller visne blade eller blade med mosaikmønster, kan være tegn på virus, som er overført af trips.

Insekterne har vist sig at være vanskelige at bekæmpe med sprøjtemidler. Der er ingen insekticider, der er 100 % effektive, og insekterne er ofte resistente over for behandling. Der findes ingen kendte biologiske bekæmpelsesmetoder af palmetrips. For at komme af

med trips vil det derfor ofte være nødvendigt at destruere angrebne planter.

Hvordan spredes palmetrips?

Palmetrips kan ikke flyve ret langt, og derfor er naturlig spredning begrænset til omkringstående planter. Spredning over større afstande sker hovedsageligt ved, at insekterne bliver flyttet med planter til plantning, frugt eller pakkematerialer.

Hvad kan du selv gøre for at undgå angreb?

- Brug udelukkende kontrollerede friske småplanter
- Hold modtagelse og produktion adskilt og undersøg indkøbte planter nøje
- Se efter symptomer på virusangreb
- Hold frasorterede planter og plantemateriale adskilt fra produktionen

Hvad gør Landbrugsstyrelsen?

Hvis palmetrips bliver fundet i Danmark, vil Landbrugsstyrelsen fastslå omfanget af angrebet, forhindre yderligere spredning og sikre at insekterne udryddes.

Hvem skal kontaktes?

Ved fund eller mistanke om forekomst af palmetrips, skal du kontakte Landbrugsstyrelsen. Du kan anmelde et evt. fund på www.lbst.dk under "Anmeld fund af skadegørere", eller kontakte:

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen
Planter & Biosikkerhed
Nyropsgade 30, 1780 København V
Tlf. 33 95 80 00 | planter&biosikkerhed@lbst.dk